

Amnehärad fiber. (Nunnestad byalag)

Varför bygga ett fibernät

Fiber är en framtidssäker teknik för "den digitala motorvägen"; TV, bredband, telefoni. Kraven från hemvård, effektiva distansstudier, kontaktvägar med samhället, privata behov osv. kommer bara att öka framöver. Titta 10-15 år bakåt och tänk minst samma utveckling framåt.

Nästa köpare av ert hus kommer förmodligen ha barn och kommer kanske från en större ort med vanor som kräver fiberanslutning här hos oss. Fiberanslutning för hus på landsbygden kommer kanske att värderas lika högt som ett fungerande VA-system.

Vad är fiber (fiberoptisk överföring)

Fibernät och fiberkablar består av hårstråttunna genomskinliga trådar (oftast av glas) där laserdioder i båda ändar blinkar och därigenom skickar information som omvandlas till; TV, bredband, telefoni.

Ett fibernät som byggs idag klarar minst 100 megabit per sekund (Mb/s) både till och från mot internet. Då har man dessutom samma hastighet både ner (hämta) och upp (skicka). Hastigheten i en fiberoptisk kabel försämras nästan inte alls beroende på avståndet.

Nuvarande bredband via telefont nätet (ADSL) klarar som bäst cirka 15 Mb/s från nätet till användaren (ner), och utanför tätorter sällan mer än 2 Mb/s. Från användaren till nätet är hastigheterna ännu lägre (upp) oftast ca 0,5 Mb/s. Hastigheten sjunker ju längre telefonledningen är.

Vilka delar ingår

TV, bredband, telefoni är de delar som ingår i detta fibernät. TV och telefon kopplas direkt till fibernätet så det fungerar även om man inte har en dator.

Tre i ett, TV + bredband + telefoni innebär lägre pris med högre kvalitet. Kostnaden för TV-paketen via fibernät ligger på ungefär samma nivå som liknande paket via marksänd TV eller parabol. Vinsten ligger istället i perfekt mottagning och i nya tjänster, högupplösta HD-kanaler som inte finns i marknätet, möjlighet att hyra film över nätet osv.

Vilka är kostnaderna

Exakta kostnader för projektet kan man inte fastställa förrän längre in i projektet då man vet vilka som vill gå med och därmed kan beräkna grävkostnaderna. Tittar man på vad andra projekt har fått för anslutningskostnad så ligger den i spannet 20 000-30 000 kr.

Den ideella förening som har bildats har bestämt att kostnaden inte får överstiga 30 000 kr/fastighet, uppstår en sådan situation får man ta ställning till om man skall lägga ner det hela eller gå vidare i någon form.

I den summan ingår allt material och all installation, inklusive den utrustning som behövs inne i huset, och all grävning utom sista sträckan från tomtgränsen fram till huset. ROT-avdrag gäller på arbete som sker vid fastigheten enligt nuvarande regler, alltså från tomt-gränsen fram till huset.

Driftskostnaden för fibernätet består av två delar:

- nät drift (drift/underhåll av fiber): liknande projekt har ca 30-50 kr/månad/fastighet och medlemsavgift på ca 100 kr/år/fastighet.

- anslutna tjänster; TV, bredband, telefoni som tre i ett beroende på val inom dessa områden ca 2-400 kr/månad.

Hållbarhet

Fiberoptik i sig är helt okänslig för åska, eftersom kabeln inte leder elektricitet. Det finns en central för hela området som har elektronik i sig och som är ström-beroende, likaså har varje fastighet en strömberoende apparat motsvarande det bredbandsmodem som finns nu.

Nedgrävd ledning är säkrare än lufthängd för storm, fallande träd och stora snömängder. Eftersom fibern är av glas har den också mycket lång livslängd, troligen minst 50 år. När den väl behöver ersättas krävs ingen ny grävning. Fiberkablar ligger i rör där man blåser in dem med tryckluft.

Trådlöst, kommunen eller privata aktörer

Trådlöst bredband är långsammare än ADSL (nuvarande bredband) och dessutom opålitligare. Den kan möjligen bli ett alternativ i städerna eftersom det krävs tätt mellan masterna för att bli pålitlig.

På landsbygden är det för glest mellan kunderna för att det ska löna sig. Den som inte har perfekt mobiltäckning idag ska inte förvänta sig bättre täckning med trådlös teknik heller. Varje 4g-sändare behöver dessutom fiberkabel.

Det finns knappast någon som i dagsläget tror att kommuner skulle ta på sig dessa kostnader eller att privata aktörer skulle investera i landsbygden genom att lägga ner fiber då det är alldeles för få hushåll inom ett visst område.

Projektet, status och fortsättning

Ett sådant här projekt tar enligt erfarenhet från utförda ca 2 år att genomföra. Man får ekonomiska bidrag från EU genom Leader, staten och kommunen för att genomföra ett sådant projekt. Det vi ställer upp med är det ideella arbete som utförs i föreningen med att leda och utföra projektet för att motsvara dessa bidrag.

Sedan betalar varje fastighet den senare fastställda anslutningsavgiften.

Projektet innehåller kontrollpunkter och så småningom tas det slutliga beslutet att genomföra det och det är senast då man måste gå med eller ej.

Man kan inte komma efter detta och vilja gå med, det går inte.

Anledningen är att det grävs mellan accesspunkten (kontaktpunkten) och direkt till varje ansluten fastighet. Man kan inte skarva och koppla in någon i efterhand.

Medlemmar till föreningen

I den fas vi är i nu är det viktigt att så många intresserade som möjligt blir medlemmar i den ideella föreningen.

Det är viktigt för att vi skall kunna bedöma intresset och att kunna visa upp detta mot de aktörer som vi arbeta med, kommunen, Fortum, grävfirmer, tjänstelev. osv.

Medlemsavgiften är 200 kr och sätts in på; bank:

Denna medlemsavgift på 200:- kan man inte få tillbaka.

Prata med era grannar, kolla med andra som har erfarenhet av detta. Om det är något ni vill oss i Föreningen Amnehärad fiber så hör av er till;